

Seda KIRDAR¹

Araştırmacı, Dış Politika Çalışmaları

Selim KORU²

Araştırmacı, Dış Politika Çalışmaları

OBAMA-ROMNEY MÜCADELESİ KIZIŞIYOR

Amerikalılar milli günleri olan 4 Temmuz'u kutlarken akıllarındaki önemli bir soru da gelecek 4 Temmuz'da başkanlarının kim olacağıydı. Seçim günü olan 6 Kasım'a dört ay kala Demokratların adayı hali hazırdaki ABD Başkanı Barack Obama ile Cumhuriyetçilerin umudu Mitt Romney bu sorunun yanıtını belirginleştirmek için seçim kampanyalarını yoğunlaştırarak kıyasıya bir mücadeleye girdiler.

Anket sonuçlarına baktığımızda da adayların kıyasıya bir yarış içinde olduğu görülüyor. Gallup'a göre seçim bugün olsa Obama oyların %47'sini, Romney ise oyların %45'ini alacak gözükürken³, Rasmussen Reports bir kaç gün önce yaptığı kamuoyu yoklamalarında tersi bir veriye ulaşarak Romney'nin, oyların %46'sını alacağı, Obama'nın ise %45'te kalacağı sonucunu elde etti.⁴ ABC News ve Washington Post'un ortaklaşa yürüttüğü kamuoyu yoklamalarına göre ise Obama ve Romney %47'lik oy oranı ile baş başa gidiyorlar.⁵ RealClear Politics'in yapılan kamuoyu anketlerini ortalama aldığı sonuçları ise, Temmuz ayında Obama'nın %46,5, Romney'nin ise %44,6 oranında bir desteğe sahip olduğunu gösteriyor. Aşağıdaki tablodan da görüldüğü üzere, geçtiğimiz Nisan ayında Obama'nın %47,3'lük desteğine karşı %42,6'da kalan Romney, bu dört ay içinde aradaki farkı bir hayli kapamış gözüküyor.

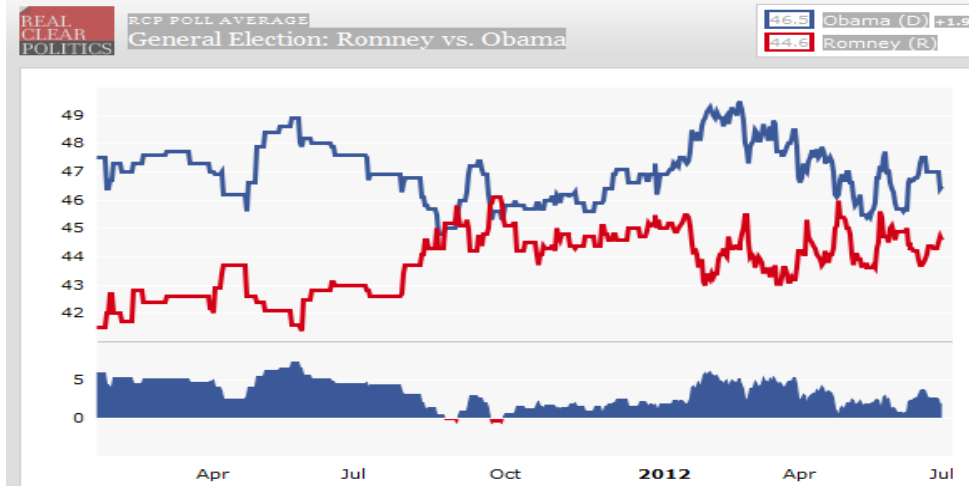
¹ <http://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1195/Seda+Kirdar>

² <http://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1206/Selim+Koru>

³ "Election 2012 Trial Heat: Obama vs. Romney", Gallup Poiltics, 12 Temmuz 2012, <http://www.gallup.com/poll/150743/obama-romney.aspx>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

⁴ "Daily Presidential Tracking Poll", Rasmussen Reports, 11 Temmuz 2012, http://www.rasmussenreports.com/public_content/politics/obama_administration/daily_presidential_tracking_poll, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

⁵ "Dead Heat in Vote Preferences, Presages an Epic Battle Ahead", ABC News/Washington Post Poll: The 2012 Election, 10 Temmuz 2012, <http://www.langerresearch.com/uploads/1138a1The2012Election.pdf>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

Kaynak: RealClear Politics Poll Average

Kamuoyu sonuçlarının birbirine bu kadar yakın olduğu bu durumda “değişken eyaletler” dediğimiz “swing states”deki oy dağılımının hemen hemen her seçimde olduğu gibi bu seçimde de belirleyici bir rol oynayacağı görülüyor. Bu eyaletler arasında da özellikle Ohio, Florida, Iowa, Pennsylvania, Michigan, North Carolina ve Virginia göze çarpıyor.

Demokratlar 2008’de Obama’ya oy veren Ohio ve Michigan eyaletlerini bu sene de kazanacaklarına kesin gözüyle bakıyorlardı; ancak son anketlere göre artık Romney’nin de buralarda ciddi bir şansı var⁶. Geçen seçimlerde Obama’nın oylarında geniş bir yer tutan Latin kökenli seçmenlerin etkili olduğu Florida’da ise Temmuz ayında Obama’ya verilen destek %46,2 iken, Romney’e olan destek %45,4.⁷ Oysa ki Nisan ayında Obama’nın kamuoyu desteği %47,5, Romney’nin ki ise %43,3 civarında seyretmekteydi.⁸ Obama’ya olan desteğin göreceli olarak azalmasının en büyük sebebi ise ekonomi. İşsizlik geçen seneye oranla düşüşe geçtiği halde hala % 8,2.⁹ Amerikalıların sadece % 36’sı Amerikan ekonomisinin bir yıl içinde güçleneceğine inanıyor.¹⁰ %52’si ise bu görüşe katılmıyor.¹¹ Avrupa’daki kriz derinleşip ABD ticaretini etkilediği taktirde, bu gelişmenin Romney’nin seçilme ihtimalini de yükselteceği öngörülüyor.

Kamuoyu anketlerine yansıyan bu kıyasıya mücadele devam ederken, adaylar da cephelerini sağlamlaştırmak için tüm kozlarını ortaya koymaya çalışıyorlar. Son dönemin en büyük tartışması da sağlık alanında yaşandı. Obama’nın görev başına geldiğinden beri üzerinde yoğunlaştığı meselelerden birisi sağlık reformuydu. Obama yönetiminin hazırladığı sağlık reformu yasasındaki “bireysel zorunluluk” hükmü, tüm Amerikalıları sağlık sigortası almaya zorluyor ve reddedenlere para cezası getiriyordu.¹² 26 eyalet, insanların istemedikleri ya da ihtiyaç duymadıkları sigortayı almaya zorlanamayacağını savunarak Obama’nın sağlık reformuna karşı mahkemeye başvurmuştu. Romney seçimleri kazanırsa ilk işinin Yasa’nın kaldırılması olacağını söylüyordu.¹³ Obama ise “her şeyden önce

⁶ “Michigan: Romney vs. Obama” RealClear Politics, 10 Temmuz 2012,

http://www.realclearpolitics.com/epolls/2012/president/mi/michigan_romney_vs_obama-1811.html, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012; “Ohio: Romney vs.Obama”, RealClear Politics, 10 Temmuz 2012, http://www.realclearpolitics.com/epolls/2012/president/oh/ohio_romney_vs_obama-1860.html, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

⁷ “Florida: Romney vs.Obama”, RealClear Politics, 10 Temmuz 2012,

http://www.realclearpolitics.com/epolls/2012/president/fl/florida_romney_vs_obama-1883.html, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

⁸ Ibid.

⁹ United States Unemployment Rate, Trading Economics, 12 Temmuz 2012, <http://www.tradingeconomics.com/united-states/unemployment-rate>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

¹⁰ “Rasmussen:Majority of Adults Pessimistic on Economy”, Rasmussen Reports, 18 Haziran 2012,

<http://hotair.com/archives/2012/06/18/rasmussen-majority-of-likely-voters-pessimistic-on-economy/>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

¹¹ Ibid.

¹² “Health Care Reform and the Supreme Court (Affordable Care Act)”, 29 Haziran 2012, New York Times, 29 Haziran 2012,

http://topics.nytimes.com/top/reference/timestopics/organizations/s/supreme_court/affordable_care_act/index.html, erişim tarihi: 5 Temmuz 2012

¹³ “Obama and the Supreme Court, A Clean Bill of Health”, 28 Haziran 2012, Economist,

<http://www.economist.com/blogs/democracyinamerica/2012/06/obamacare-and-supreme-court>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

sağlık” diyerek Reform Yasası’nda geri adım atmazken son sözü Amerika Yüksek Mahkemesi söyledi. Mahkeme, 28 Haziran 2012 günü aldığı kararla Obama’nın büyük tartışma yaratan Yasası’na onay verdi. Genelde daha net oylara sahne olan Mahkeme’den sonuç 5 leyhte 4 aleyhte oy olarak çıktı. Cumhuriyetçiler iki yıldır mitinglerde süren kampanyaları sırasında “NObamacare” çılgınlıklarıyla eleştirdikleri Yasa’nın onaylanmasını engellemeyemedi¹⁴ ama bu başarısına rağmen Obama’nın seçim kampanyasında bu konuya öncelik vermemesi, Yasa’dan hoşnutsuz olan seçmenlerin oy tercihlerini Romney lehine sandığa yansıtma olasılığını göstermektedir.

Bu arada Cumhuriyetçiler arasında seçim stratejilerine yönelik çarpıcı eleştiriler ortaya çıktı. Muhafazakarlar kendilerini bir anda başını evrensel medya patronlarından Rupert Murdoch ve General Electric’in eski patronu Jack Welch’in çektiği Romney’e yönelik tartışmaların içinde buldular. Murdoch kendi stiline de uyan bir şekilde twitter’i kullanarak diğer Cumhuriyetçilere yolladığı mesaj da “Romney’le geçen hafta buluştuk, Romney gerçek profesyonellerle çalışmazsa Obama’nın Chicago ekibini zor yener” türü bir uyarıda bulundu.¹⁵ Jack Welch de bu twit üzerine “Umarım Romney, kampanyasını yürüten ekip hakkında Murdoch’ın öğüdünü dinler, bu iş amatörlerle yürümez” şeklinde bir ikazda bulundu.¹⁶

Bu uyarıların Romney’nin sağlık reformu konusunda kilit kurmaylarından biri olan Eric Fehrstrom’la ters düşen ifadelerinden sonra gelmesi anlamlı. Mahkeme kararının ardından, Fehrstrom, bir eşgüdüm eksikliğini dışarı vururcasına Mahkeme kararıyla mutabık olmadığını söylerken Romney’nin de böyle düşündüğünü beyan etti. Karardan önce, Romney “sağlık sigortası yaptırmayanlara parasal cezai uygulama vergilendirme değil” derken, Yüksek Mahkeme’nin kararı üzerine, “Mahkeme vergi diyorsa vergidir.” diyerek çark etmişti.¹⁷ Obama kampanyasının sözcülerinden Danny Kanner, bunu kullanarak, Romney’nin kendisiyle ve kampanyasıyla çeliştiği temasını işlemeye başladı.

Bu eşgüdüm eksikliğine karşı, Romney deneyimli bir kadroya sahip. Seçim finansmanı için maddi kaynak bulunmasında da bir sorunla karşılaşmıyorlar. ABD seçimlerinde başarının anahtarı her zaman adayların ne kadar mali kaynak bulduğu ile yakından bağlantılı. 2008’de McCain’dan daha çok bağış toplaması Obama’nın kazanmasında büyük rol oynamıştı. Obama’nın danışmanlarına göre seçimlerde ilk defa görevdeki bir başkan rakibinden daha az para toplamış olabilir.¹⁸ Seçim kampanyasına genel olarak bakıldığında Obama’nın rakibinden daha deneyimli ve yetenekli bir aday olduğu kesin. Ancak Romney’nin bu performansı ile Kasım’daki seçimlere kadar Obama’yı zorlayacağı öngörülüyor. 1980’de Jimmy Carter ve 1992’de George H.W.Bush gibi 2012 seçimlerinde de görevdeki bir başkanın rakibine yenilme ihtimalinin olduğu görülüyor.

Romney’nin Siyasi Duruşu

Romney’nin sosyal politika düşünceleri muhafazakar, ekonomi politikaları ise liberal. Dış politikada ise ABD’nin diğer ülkeler arasında özel bir yer tuttuğunu, dünya barışı ve istikrarı için küresel hegemonyasını devam ettirmesi gerektiğini öne sürmekte.

2012 seçimlerinde ekonomik konular öncelikli olsa da, Romney’in bazı sosyal politikaları da dikkat çekiyor. Utah eyaletinden gelen Romney, koyu Hristiyanların şüpheyle baktığı Mormon kilisesinin bir üyesi. Mormonların bir çok muhafazakar Amerikalı tarafından bir “kült” olarak kınanması kendisi için ciddi bir dezavantaj. Romney bazı konularda daha sert tavır alarak bu muhafazakar kesimi geri kazanmaya çalışıyor. Örneğin, kürtaj konusunda geçmiş yıllarda liberal çizgiye kayan Romney, şimdi

¹⁴ Ibid.

¹⁵ “Conservatives Criticizes Romney”, Financial Times, 4 Temmuz 2012, s.4

¹⁶ Ibid.

¹⁷ “Romney Disagrees with Aide, Calls Mandate a Tax”, The Wall Street Journal, 5 Temmuz 2012, s.8

¹⁸ “Obama Campaign Predicts Romney June Fundraising Win”, Jeff Mason, Reuters, 20 Haziran 2012,

<http://www.reuters.com/article/2012/06/20/us-usa-campaign-obama-idUSBRE85J1G420120620>, erişim tarihi: 12 Temmuz 2012

kürtaj karşıtı oldu. Ayrıca Katolik kilisesiyle birlikte devletin doğum kontrolü içeren sağlık sigortalarını zorunlu kılmasına karşı çıktı.¹⁹

Mitt Romney'nin, özel sektör geçmişi sayesinde kendini en rahat hissettiği alan ekonomi. Obama'nın ekonomiyi yanlış yönettiğini iddia eden Romney vergileri azaltıp özel sektörün önünü açacağını ve böylece ekonominin daha rahat bir şekilde gelişeceğini söylüyor.²⁰ Kampanyasının ana mesajlarından biri de Obama'yı "istihdam yaratan" iş adamlarına düşman olarak göstermek.

Romney Obama'nın dış politikasını da korkaklıkla suçluyor ve dış politika gelişmelerini "geriden izlemek"le (leading from behind) eleştiriyor. Kendisinin ABD değerlerine sadık kalacağını ve böylece Amerika'nın liderlik rolünü tekrar kazanacağını söylüyor. Romney dış politika vizyonunu "Amerikan Yüzyılı" (An American Century) olarak özetliyor. ABD'nin son yıllardaki çok taraflı diplomasisini azaltarak daha bireysel politikalar uygulamaya geçmesi gerektiğine inanıyor. Dış politika konularında sıkça açıklamalarda bulunmasa da, Başkan olarak seçilirse, Rusya ve Çin'in yükselişine karşı daha agresif bir tavır alacağını söylüyor. Aynı zamanda Obama'nın İran politikasını da fazla temkinli buluyor. Romney'nin yakın bir tarihte İsrail'e de bir ziyaret gerçekleştirerek Kongre'deki Cumhuriyetçilerin İsrail'e yakın duruşuna uyum sağlaması bekleniyor.

Dış politika ekibine bakacak olursak, Romney Cumhuriyetçiler arasında bir nevi kırılma yarattı. Bush döneminin önde gelen isimlerinden Colin Powell şimdilik Romney'e destek vermiyor. Soğuk Savaş yıllarında önemli görevler almış olan Henry Kissinger ve Brent Scowcroft da Romney'e karşı temkinli. Bu çizgide olanların 2008'de Cumhuriyetçi aday John McCain'e açık destek verdikleri göz önünde bulundurulduğunda Cumhuriyetçi dış politikanın Romney'le beraber sağa kayacağı söylenebilir.²¹ Romney'nin takımında ABD'nin hegemonyasını devam ettirmek için tek taraflı politikaları savunanlar var. Bunlardan Bush zamanında eski BM temsilcisi John Bolton uluslararası kurumlara karşı tavrı ile biliniyordu. Obama yönetiminin "yumuşak güç"e (soft power) fazlasıyla önem verdiğini öne süren eski Ankara büyükelçisi Eric Edelman'ın da bu kadroda olması Türkiye açısından önem taşıyor.²²

Önümüzdeki dört ay boyunca sürecek olan kampanyanın sonunda ABD seçmeninin "Obama ile devam mı tamam mı?" sorusuna vereceği cevabı öğreneceğiz. Tabii ki olası bir değişiklik, Amerikan halkının geleceğinin yanı sıra uluslararası ilişkilerin de seyrini belirleyecektir.

¹⁹ "Romney's Path to "Pro-Life" Position on Abortion", Sheryl Gay Stolberg, New York Times, 11 Şubat 2012, <http://www.nytimes.com/2012/02/12/us/politics/romneys-path-to-pro-life-position-on-abortion.html?pagewanted=all>, erişim tarihi: 6 Temmuz 2012

²⁰ "Romney Budget Proposals Would Require Massive Cuts in Medicare, Medicaid and Other Programs", Richard Kogan, Paul N. Van de Water, Center on Budget and Policy Priorities, 21 Mayıs 2012, <http://www.cbpp.org/cms/?fa=view&id=3658>, erişim tarihi: 7 Temmuz 2012

²¹ "Some G.O.P. Foreign Policy Experts Are Tepid on Romney", Richard A. O'Connell, 30 Mayıs 2012, New York Times, <http://www.nytimes.com/2012/05/31/us/politics/republican-foreign-policy-establishment-slow-to-embrace-romney.html?pagewanted=all>, erişim tarihi: 7 Temmuz 2012

²² "Declaring War on 'Political Islamism'", Robert Parry, 4 Mayıs 2012, Consortiumnews, <http://consortiumnews.com/2012/05/04/declaring-war-on-political-islamism/>, erişim tarihi: 7 Temmuz 2012